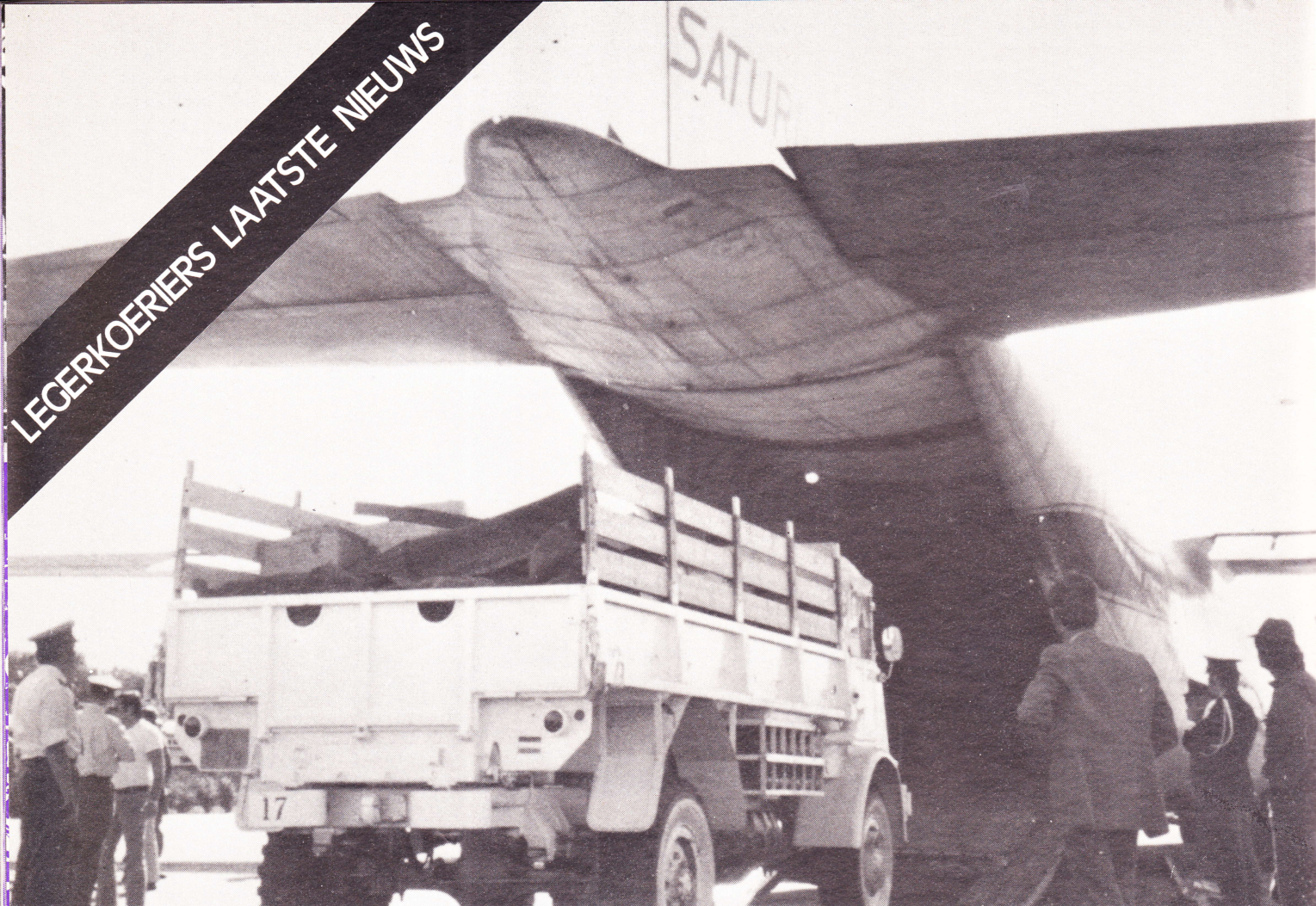

LUCHTBRUG NAAR SOEDAN

'Dat is de eerste', zei iemand toen dinsdag, 20 augustus, de dikbuikige Super Hercules brullend als een monster in doodsnood boven de sparrekruinen rond Soesterberg verdween. Aan boord van deze L 100-30 van Saturn Airways: de verbindingsspecialisten sergeant I A. G. Haver en sgt I G. D. de Waard. Verder: de radiosets, die contact tussen colonnes, basiskamp, Khartoem en Den Haag moeten verzekeren, en – stevig vastgesjord – twee helderwitte drietonners, en een vorkheftruck. Plus een paar kisten cola en bier, want er zal wat gedronken worden daar in Afrika. Negen maal herhaalde zich dat beeld. Nauwkeurig gemanoeuvree om de vehikels van het rampenbrigade-detachement in de vliegtuigmuil te mikken. En dan . . . met drie militairen aan boord ronkend

wèg naar het zuiden, naar El Fasher in het Soedanese steppegebied, waar een vrachtauto een nòg schaarser artikel is dan voedsel.

Drie dagen tevoren, op zaterdag 17 augustus, was de kwartiermakersgroep vertrokken: detachementscommandant majoor P. A. Helmholt, kapitein-arts O. W. Verburg, korps-administrateur kapitein A. J. M. Verdegaaal en csm sergeant-majoor E. F. Lucas. In een luchtig burgerpak. Met een lijntoestel vanaf Schiphol. Mèt uitwuiers, weliswaar. Maar toch eigenlijk in alle rust vergeleken bij het excellente gezelschap (minister Vredeling, minister Pronk, BLS Igen Van der Slikke) dat een week later de commandant van 108 Lichte Transportcompagnie, kapitein N. M. Verwey en zijn hoofdmacht van 40 man 'afduwde'.

... de vehikels in de vliegtuigmuil mikken ...

Soedan ... 74 maal Nederland

Witkarren op weg naar Soesterberg

Maanden geleden – toen men nog aan Niger dacht – werden al verregaande wijzigingen aangebracht in het uiterlijk van de Sahelvoertuigen. Witte verf, bescherming voor de koplampen, hoge spanten, extra jerrycanrekken enz.

Soedan wordt niet gerekend tot de Sahellanden. In deze strook steppegebied tussen Sahara en tropische regenwouden is de laatste jaren vrijwel geen regen meer gevallen. Welke gevolgen dat voor mens en dier heeft gehad kan men regelmatig lezen en op de tv zien. Sahel komt van het Arabische woord 'sahil', dat oever betekent. Maar wie spreekt van oever als de rivieren niet veel meer zijn dan langgerekte modderpoelen. Hoewel Soedan officieel niet tot de Sahel hoort kan men zich voorstellen, dat de droogte niet bij de grens met Tsjad ophield. Weliswaar is de nood onder de bevolking – zeker in de grotere, bereikbare dorpen – iets minder

hoog dan in bijvoorbeeld Niger. Maar de Westsoedanese provincie Dafur, waar het rampenbrigade-detachement gaat rijden, kent chronische ondervoeding, nog een probleem. Van over de grens zijn duizenden vluchtelingen met hun schamele bezittingen het land binnengekomen. Als er al voedsel voor hen zou zijn ontbreekt hen in ieder geval het geld om dat te kopen. Daarnaast kent ook deze streek zijn afgelegen dorpen waar Soedanezen op een minimum rantsoen leven omdat transport niet beschikbaar is. De Nederlanders zullen met hun drietonners uitwaaiëren over deze provincie met het basiskamp in het plaatsje El Fasher. Het voedsel halen de AAT-ers eerst uit het 215 kilometer zuidelijker gelegen Nyala, eindpunt van de spoorlijn. Hier komt – vanuit Khartoem – 4000 ton voedsel aan, dat door de voedsel- en landbouworganisatie van de VN (FAO) aan de Soedanese regering ter beschikking is gesteld. De Democratische Republiek Soedan, onafhankelijk sinds 1 januari 1956, telt ongeveer 16 miljoen inwoners. Het is het grootste land van het Afrikaanse continent. De oppervlakte – circa 2,5 miljoen km² – beslaat 74 maal het Nederlandse territorium. Meer dan de helft van de bevolking is Moslim. Alleen in het uiterste zuiden hangt men natuurgodsdiensten aan. De scherpe tegenstellingen tussen noord en zuid (ras, taal, religie) hebben in het verleden vaak tot politieke onrust en strijd geleid. Het gigantische land bezit 4700 kilometer spoorlijn. Van de wegen is 350 kilometer geasfalteerd. Wie verder het land in wil moet genoegen nemen met 50.000 kilometer 'tracks', een soort sporen die in de regentijd vaak onberijdbaar worden. (Als de regentijd tenminste inderdaad regen brengt).

Het is voor het eerst, dat (voornamelijk) militairen van de AAT in het kader van de Rampenbrigade naar een noodgebied gaan. Daarvoor gingen genisten op pad om getroffen streken van water te voorzien. Dat geschiedde in 1968 in Bihar, waar evenals in de Sahel grote droogte heerste. En eind 1969 – een

paar maanden na de officiële oprichting van de Rampenbrigade – vertrokken genisten naar Tunesië om waterputten te slaan en pompinstallaties aan te brengen. In dit geval lag de oorzaak niet bij droogte, maar bij overdadige regenval en overstromingen.

